

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 martie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Elena Covalenco,

Judecătorii - Iurie Diaconu, Ion Guzun,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 13 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013 de partea civilă Cliciuc Andrei și inculpatul

Babințev Nichita Alexandru, născut la 13 octombrie 1993, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Liuba Dimitriu 21, ap.2.

Termenul examinării cauzei:

1. 09.01.2013 - 13.03.2013 - prima instanță,

2. 09.04.2013 - 15.05.2013 - instanța de apel,

3. 14.01.2014 - 05.03.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 13 martie 2013, Babințev Nichita a fost condamnat în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal la 7 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea în mod solidar de la Babințev Nichita și Baciuc Gheorghe în beneficiul lui Cliciuc Andrei a prejudiciului material în sumă de 2600 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Baciuc Gheorghe, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Babințev Nichita la 27 august 2012, ora 21.00-21.30, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Baciuc Gheorghe, aflîndu-se la intersecția străzilor O.Ghibu - N.Costin, mun.Chișinău, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, l-a îmbrîncit pe Cliciuc Andrei care era împreună cu ei, doborîdu-l la pămînt. Apoi, continuîndu-și acțiunile sale criminale, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză nr.2908 din 07.11.2012, vătămări corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală, contuzie cerebrală de gradul II, manifestată prin hematom subdural temporo-parietal pe dreapta, hemoragie subarahnoidiană masivă fronto-parietală pe stînga, hidrom fronto-temporal bilateral preponderent pe dreapta, hemosinus sfenoidal și etmoidal, fractura oaselor nazale, edem și excoreații a țesuturilor moi a feței, plagă contuză a buzei superioare care, după criteriul lor, se atribuie la vătămări corporale grave periculoase pentru viață, după care i-a sustras un telefon mobil de model „Samsung E 2232 Duos” la prețul de 1500 lei, un telefon mobil de model „3G Huawei U 8650” la prețul de 2500 lei și mijloace bănești în sumă de 100 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către partea vătămată Cliciuc Andrei, avocatul Iorga Emil în numele inculpaților Babințev Nichita și Baciuc Gheorghe și inculpatul Babințev Nichita, care au solicitat:

- partea vătămată A.Cliciuc, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră, pe motiv că cea aplicată este prea blândă; instanța nu a ținut cont că inculpații nu au recuperat prejudiciul material și moral, în rezultatul acțiunilor acestora i s-a atribuit gradul II de invaliditate; instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile, fiind lăsată fără soluționare, prin ce a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil; instanța a încălcat prevederile art.376-377 Cod de procedură penală, deoarece nu i-a oferit posibilitatea de a formula cereri și demersuri și de a lua cuvântul la dezbaterile judiciare;

- avocatul E.Iorga în numele inculpaților, casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acestora să le fie aplicată pedeapsa, în temeiul art.79 Cod penal, de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării ei pe termen de probă, deoarece pedeapsa aplicată este prea aspră; instanța nu a ținut cont că fiecare inculpat a contribuit în mod diferit la săvârșirea infracțiunii; la stabilirea pedepsei nu au fost constatate circumstanțe agravante, ci doar atenuante, și anume săvârșirea infracțiunii pentru prima dată de persoane cu vârsta apropiată de cea a minoratului, inculpații au contribuit la descoperirea infracțiunii colaborând activ cu organul de urmărire penală, au recunoscut vina, săvârșirea infracțiunii a fost determinată de comportamentul imoral al victimei; la aplicarea pedepsei instanța urma să țină cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, și anume reducerea cu 1/3 a limitelor acesteia, stabilind pedeapsa sub limita de 5 ani închisoare, cu posibilitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal;

- inculpatul N.Babințev, casarea sentinței în partea stabilirii pedepse, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, pe motiv că a recunoscut vina și anterior nu a fost condamnat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013, au fost respinse, ca nefondate apelurile avocatului E.Iorga în numele inculpaților și cel al inculpatului N.Babințev, și a fost admis apelul părții vătămate A.Cliciuc, casată parțial sentința în latura civilă, rejudecată cauza în partea dată și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost dispusă încasarea în mod solidar de la N.Babințev și Gh.Baciuc în beneficiul lui A.Cliciuc a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei. În rest sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, în urma verificării și aprecierii probelor administrate, prima instanță corect i-a condamnat pe N.Babințev și Gh.Baciuc în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal, luând ca bază declarațiile inculpaților, a părții vătămate A.Cliciuc și ale martorilor S.Cliciuc, V.Savelieva, I.Savriev, E.Puşcaş.

De asemenea, instanța a conchis că pedeapsa stabilită inculpaților de prima instanță este una legală și întemeiată, la aplicarea căreia s-a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 Cod penal, ținându-se cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, de persoana inculpaților, de circumstanțele atenuante - recunoașterea vinei și căința sinceră de cele comise, precum și de lipsa celor agravante, de faptul că inculpații recunoscând vina au solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Reieșind din aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că prima instanță a luat în considerație că corijarea și educarea inculpaților este posibilă doar în condițiile izolării lor de societate, aplicându-le pedeapsa închisorii la limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia au fost recunoscuți vinovați, concluzionând că aceasta se încadrează absolut în limitele prevederilor legale.

Referitor la temeiurile invocate de partea vătămată privind neoferirea de către instanță a posibilității de a formula cereri și demersuri și de a lua cuvântul la dezbaterile judiciare, instanța de apel le-a considerat nefondate, deoarece în sentință sînt redate declarațiile acestuia, iar în dezbateri nu i-a fost oferit cuvînt pe motiv că cauza a fost examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, pe probele administrate în faza de urmărire penală, iar reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată, acesta a fost de acord ca cauza să fie examinată în această procedură.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță neîntemeiat s-a referit în sentință numai la prejudiciul material cauzat părții vătămate, neexpunîndu-se asupra cerințelor acestuia referitor la încasarea prejudiciului moral. Astfel, instanța de apel, cu trimitere la prevederile art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, a menționat că la evaluarea cuantumului prejudiciului moral, instanța de judecata era obligată să țină cont de suferințele fizice și psihice ale părții vătămate, necesitățile acestuia, dar și de starea materială și posibilitățile financiare ale inculpaților. Examinînd acțiunea civilă în partea data, instanța de apel a indicat că prejudiciul moral solicitat de partea vătămată este unul exagerat, din care motiv a conchis de a-l admite parțial, în mărime de 5000 lei.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare, și suplimentar, partea vătămată și civilă A.Cliciuc, care se vor examina ca un recurs unic, și inculpatul N.Babințev care, au solicitat:

- partea vătămată și civilă care, invocînd temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră, pe motiv că instanța de apel nu a dat eficiență deplină prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, fapt ce a dus la aplicarea unor pedepse prea blînde inculpaților, ce nu se racordă la persoana acestora, la caracterul și gradul de pericol social al celor săvîrșite de ei, că inculpații nu au recuperat prejudiciul material și moral, în rezultatul infracțiunii i-a fost atribuit gradul II de invaliditate, iar în legătură cu agravarea stării sănătății a fost nevoie să se elibereze de la serviciu; instanța neîntemeiat nu a încasat de la inculpați în mod solidar prejudiciul moral în sumă de 50000 lei, în rest invocînd aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii;

- inculpatul N.Babințev care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă pe art.187 alin.(2) Cod penal, în baza cărui a fost intentat dosarul penal, deoarece cea aplicată este prea aspră; instanțele la stabilirea pedepsei nu au ținut seama de prevederile art.76 lit.f) și g) Cod penal - că a recunoscut vina integral și a participat activ la descoperirea infracțiunii, încheind acord de recunoaștere a vinovăției.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de partea vătămată și civilă A.Cliciuc.

Recurentul în recursul declarat invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, motivînd că instanța de apel nu s-

a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece atît prima instanță, cît și instanța de apel au analizat obiectiv probele administrate și și-au motivat soluțiile în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de A.Cliciuc, astfel că hotărîrile judecătorești cuprind motivele pe care se întemeiază soluția.

După cum rezultă din textul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în baza art.188 alin.(3) Cod penal și, critică hotărîrile judecătorești referitor la pedeapsa aplicată inculpaților considerînd-o prea blîndă și că instanțele nu s-au expus asupra încasării prejudiciului moral în mărime de 50000 lei.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că, la stabilirea pedepsei lui N.Babințev și Gh.Baciu, atît prima instanță, cît și cea de apel, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art.61, 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de persoana inculpaților, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestora, numindu-le o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunea articolului în baza căruia au fost condamnați, fiind respectate și prevederile referitor la stabilirea pedepsei în cazul cînd persoana vinovată a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs menționează că recursul repetă textul apelului declarat de același autor și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat, și, apreciind toate probele din dosar, examinîndu-le în ansamblu, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, relevînd temeiurile care au dus la respingerea apelului, soluție expusă în pct.4 al prezentei decizii.

La fel, instanța de apel, dispunînd încasarea de la inculpați a prejudiciului moral doar parțial, în sumă de 5000 lei, și-a motivat soluția dată reieșind din faptul că, potrivit art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului prejudiciului moral instanța de judecată ia în considerație suferințele fizice și psihice ale părții vătămate, dar și starea materială și posibilitățile financiare ale inculpaților și, luînd în considerație circumstanțele cauzei, a concluzionat că prejudiciul moral solicitat în mărime de 50000 lei este unul exagerat. La acest capitol, Colegiul reține totodată că, repararea prejudiciului moral a fost recuperat și prin însăși sentința de condamnare a inculpaților.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care se face referință în recurs și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

În atare situație, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat de partea civilă A.Cliciuc, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat inculpatul N.Babințev.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Articolul 430 Cod de procedură penală stipulează cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs ordinar, în special conținutul acesteia, inclusiv obligația recurentului de a indica temeiurile prevăzute de art.427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și explicarea problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Deoarece temeiurile de declarare a recursului ordinar sînt expres și limitativ prevăzute de lege, rezultă că motivarea acestuia trebuie să se refere numai la temeiurile cu tangență directă la textele de lege pe care se întemeiază.

Din conținutul recursului înaintat de inculpatul N.Babințev se constată că acesta nu a respectat aceste cerințe, inclusiv prevederile art.430 pct.5) Cod de procedură penală, cerință esențială față de recurs, neinvocînd nici un temei din cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, neargumentînd ilegalitatea hotărîrilor judecătorești din punct de vedere al erorii de drept comise la judecarea cauzei.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art.429 și 430 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de inculpatul N.Babințev și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art.429, 430 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 13 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013 de partea civilă Cliciuc Andrei, fiind vădit neîntemeiat și de inculpatul Babințev Nichita, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art.429 și art.430 Cod de procedură penală, în cauza penală privindu-i pe Babințev Nichita și Baciuc Gheorghe.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 martie 2014.

Președintele

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun